AD WIKÈNT
Zaterdagbijlage van het Antilliaans Dagblad
Zaterdag 15 januari 2011

EEN DICHTER KIJKT IN DE SPIEGEL

DE VERBINDENDE KRACHT VAN FREM GONET

VERDER: OVER LEVEN - AUTO - DIGITAAL - STRIP - KOKEN - MILIEU & GEZONDHEID - PUZZELS - ENTERTAINMENT ETC.

AD Wikènt INHOUDSOPGAVE

Een dichter kijkt in de spiegel pagina 16+17

'Vrouwen willen het lichaam Bündchen' pagina 18

Spionage bij Renault pagina 19

De verbindende kracht van Frem Gonet 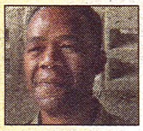 pagina 20+21

MSI kindertablet pagina 22

Console in Japanse toiletten pagina 23

Puzzels, Strip, Tooby pagina 24

Nike horloge moedigt sporters aan pagina 25

Koken, IT-column pagina 25

Eenhandige iPad-bediening pagina 25

Nicole Kidman geeft gebruik Botox toe pagina 26

WARWARÚ

Wie zijn levensscheepje een levenlang varende weet te houden, doet het bijna onmogelijke.

MARTIE GENGER

AD Wikènt is een wekelijkse uitgave van ABCourant NV en wordt als bijlage van de zaterdageditie van het Antilliaans Dagblad verspreid.

ABCourant NV
Prof. Kernkampweg z/n
Willemstad, Tel. 7472200

Een dichter kijkt

Er wordt nog wel eens beweerd dat wij - nog steeds - in een orale cultuur leven, waarin het gesproken woord in allerlei vorm belangrijker is dan wat geschreven wordt. Van de andere kant is het ontegenzeggelijk zo dat iedereen tegenwoordig toch een redelijke bagage aan functionele geletterdheid moet hebben om zich in de steeds ingewikkelder maatschappij te kunnen handhaven en optimaal te functioneren.

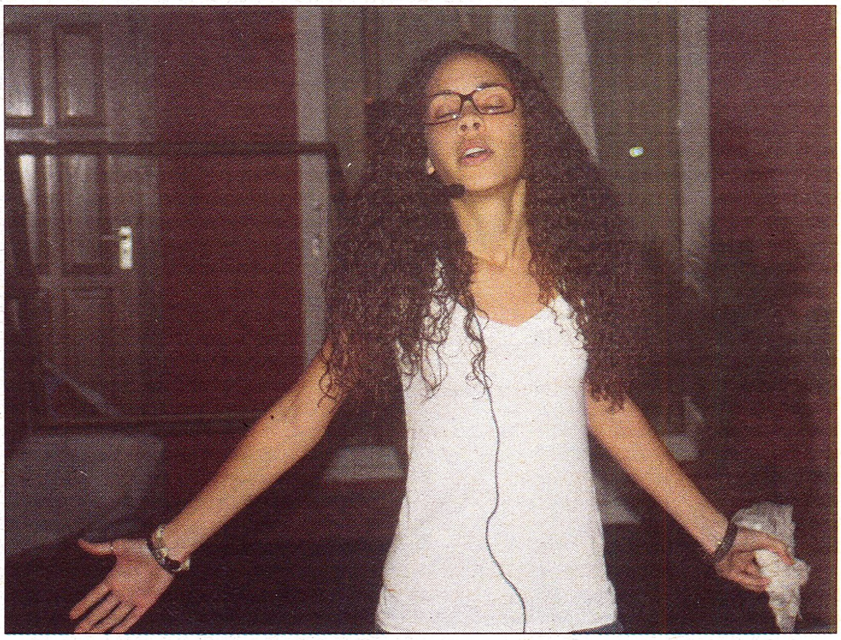

„Rosabelle droeg een aantal gedichten uit haar bundel, soms vergezeld van begeleidende ritmiek en dans, met veel verve voor, waardoor het luisteren een ervaring was die indruk maakte."

Door Wim Rutgers

Tweede dichtbundel van Rosabelle Illes

Hoe oraal is onze literatuur? Hebben poëzie en proza vooral een oraal karakter van voordracht en luisteren of is het directe contact van declamator en luisteraar intussen steeds meer verdrongen door het gedrukte en in stille afzondering gelezen woord? Ik kwam tot deze vraag nadat ik op dinsdag 21 december bij de presentatie van de tweede dichtbundel van Rosabelle Illes: 'Spiel di mi alma' was en vervolgens de bundel thuis in alle rust en stilte ging lezen. Rosabelle droeg een aantal gedichten uit haar bundel, soms vergezeld van begeleidende ritmiek en dans, met veel verve voor, waardoor het luisteren een ervaring was die indruk maakte. Niet alleen op mij maar ook op het talrijke aanwezige publiek. Wat gebeurt er met zo'n eerste indruk van het oor als het oog aan de beurt is en gaat lezen, waarbij de activiteit helemaal van je zelf afhangt zonder enige tussenkomst van de declamerende interpretator? Bij de declamatie ben je overgeleverd aan tijd en omstandigheid, bij het lezen bepaal je je eigen plaats en tempo, waarbij lezen en herlezen op verschillende momenten en onder verschillende omstandigheden mogelijk is.

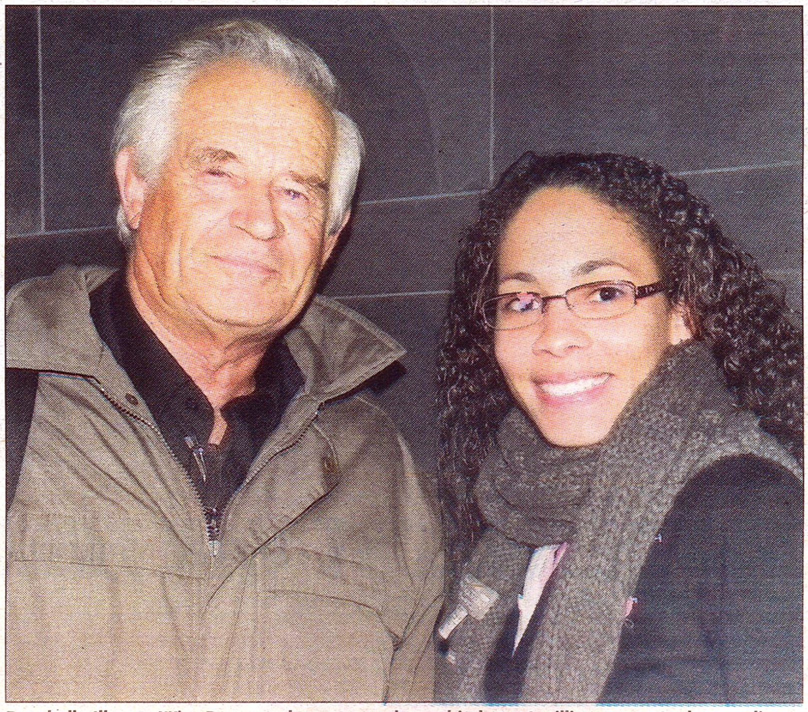

Rosabelle Illes en Wim Rutgers, de expert op het gebied van Antilliaanse en Arubaanse literatuur, hebben elkaar eerder in Nederland ontmoet.

Spiel di mi alma leent zich voor luisteren en lezen. Orale poëzie dient uit de aard van de situatie communicabeler te zijn dan de gedichten die zich uitsluitend op de lezer richten. Daarom zal de structuur helder en relatief eenvoudig moeten zijn, waarbij stijlfiguren als herhaling van woorden, woordgroepen en zinnen, eventueel met kleine variaties. parallellie in opbouw en het gebruik van vaste terugkerende wendingen de luisteraar en lezer helpen. In dit verband spreekt men ook wel van 'oralituur' waarmee bedoeld wordt dat orale kenmerken in geschreven en gedrukte teksten verwerkt worden. Welnu, Spiel di mi alma wordt gekenmerkt door een sterk aanwezige oraliteit met alle hiervoor genoemde kenmerken.

Nadat enkele jaren geleden

in de spiegel

De presentatie van haar boek op Aruba. FOTO'S ARCHIEF ILLES

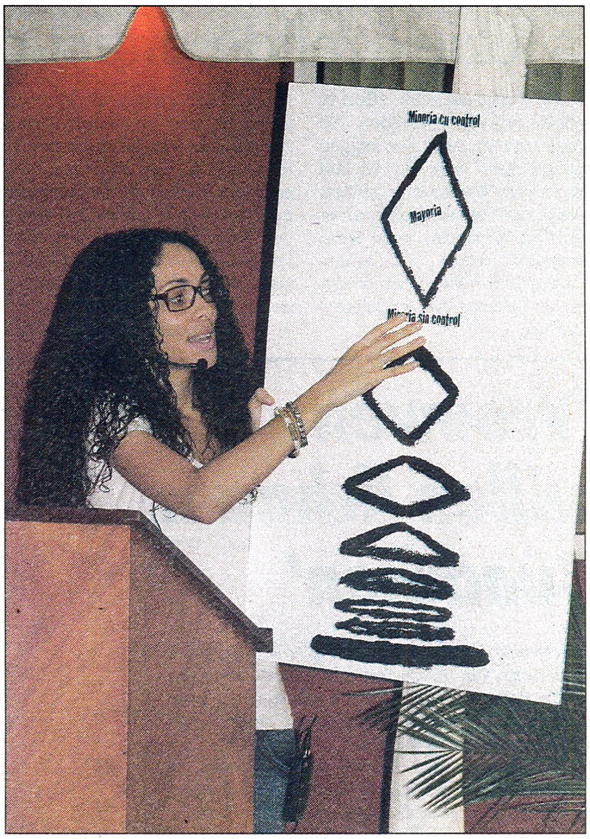

Als psychologiestudent ook een schematische weergave.

Arubaanse dichters als Tico Croes, Giolina Henriquez en Belinda de Veer een op het lezen gerichte poëzie produceerden, sluit de poëzie van de nog jonge Rosabelle Illes weer meer aan bij het traditionele orale karakter. Of dat een tendens is kan ik jammer genoeg niet zeggen omdat zij niet alleen momenteel in Nederland studeert, maar ook anderszins een eenling is in dubbele betekenis. Er zijn immers nauwelijks jonge dichters die de stap naar presentatie en publicatie wagen. Rosabelle had zich de avond van de presentatie omringd met eveneens jonge vrienden en vriendinnen die voor de illustraties in de bundel gezorgd hadden. Maar dat houdt nog geen verjonging van de poëzie zelf in want andere vertegenwoordigers van een jonge schrijversgeneratie ontbreken op Aruba ten enenmale. Ook op Curaçao heb ik overigens nog nauwelijks opvolgers van jonge dichters als Louis Philippe Römer of Lara Ghering kunnen ontdekken. Ten tweede is Rosabelle eenling en voorlopig zonder navolging in de manier waarop zij haar thematische zoektocht naar het zelf verwoordt. Waar vorige generatie dichters nogal eens dachten de stem van het volk te moeten vertegenwoordigen en als een - vaak onheils - profeet hun absolute waarheden ten aanzien van politiek en maatschappij luidkeels te verkondigen, vanuit de vaste zekerheden van hun dichterlijke wijsheid, stelt deze dichter zich vragen in haar zoektocht naar het innerlijk en haar positie in de wereld: „Mi ta busca tur caminda pa sa / unda ami tawata. / Mundo di amor y paz / paz y amor." De spiegel van de ziel reflecteert dan ook geen aan de kaak te stellen maatschappelijke misstanden maar is gericht op de persoonlijke poëtische positie die in deze mooi uitgevoerde bundel indringend verwoord wordt. Wie niet bij de presentatie aanwezig was heeft wat gemist, maar kan ook als lezer nog ruimschoots aan zijn trekken komen.

Rosabelle Illes: Spiel di mi alma
2010
Gebonden: 52 pagina's
ISBN 978 99904 1 342 7
www.rosabelleilles.com

De omslag van de nieuwe bundel.

Rosabelle Illes

Rosabelle Maria Illes werd op Aruba geboren op 17 oktober 1987. Haar moeder is Betty Werleman en haar vader Eric Illes. In 2006 slaagde zij voor het vwo op Colegio Arubano. Nu studeert zij psychologie aan de Webster University. Ze houdt van R&B, Hip-Hop, Alternative Rock, Indie, Reggae, Latin, Oldies, zolang de songteksten haar aanspreken.

Presentatie vandaag op Curaçao

Het boek van Rosabelle Illes wordt vandaag in het Curaçaosch Museum gepresenteerd. De activiteit is tussen 19.00 en 21.00 uur. De presentatie gaat gepaard met voordrachten van de poëzie en visuele kunst. Het boek wordt geïntroduceerd door de Curaçaose schrijver en dichter Roland Colastica en de genodigde artiest is Crisen Chorea.